

Mladinski parlament Alpske konvencije 2013 - ena od zahtev, ki so jih mladi postavili za alpsko mesto prihodnosti, je ustanovitev mednarodne ekouniverze.

Besedo ima tudi Mladinski parlament Alpske konvencije

Mladinski parlament Alpske konvencije je na marčevskem zasedanju v Sonthofnu sprejel deset zahtev za tako imenovano alpsko mesto prihodnosti, s tem pa poskrbel, da se je glas mladih udeležencev in udeleženk slišal tudi v javnosti. Urejeni in skrbno obleceni, fantje z obvezno kravato, so v angleščini razpravljali na visoki ravni in so v štirih dneh sestavili dokument, ki vsebuje deset zahtev za alpsko mesto prihodnosti. V Sonthofnu se je od 12. do 15. marca 2013 zbralo okoli 80 mladih iz vseh alpskih držav, ki so razpravljali o tem, kakšne morajo biti občine, da bodo tudi zanamcem sposobne zagotavljati primerno življenje. Ena od njihovih zahtev je uvedba t. i. mobilnostnega paketa (mobility package), ki mlade in družine spodbuja k uporabi okolju prijaznejših oblik potovanja in k odkrivanju kulturnih dobrin alpske regije. Mladi so zahtevali tudi več prostora za parke ter zelene in rekreacijske površine, ki bodo namenjene oddihu in rekreaciji ljudi v naravnem okolju in zaradi katerih bodo mesta postala privlačnejša. Ali povedano drugace: alpska mesta v vzponu naj bi tudi ustanovila ekouniverzo, ki se bo izrecno posvečala ekologiji in temam, povezanim z varovanjem okolja. Ustanova naj bi delovala kot mednarodna šola in bi omogočala program izmenjave med alpskimi državami.

Projekti namesto papirnatih tigrov

"Letošnje zasedanje Mladinskega parlamenta je kot sestavljanje," je svoj otvoritveni govor zacela Ajda Kocutar iz Maribora, ena od treh članov predsedstva. Teme preteklih mladinskih parlamentov so se tokrat obravnavale združeno: v Sonthofnu so mladi v štirih skupinah razpravljali o potrošniških navadah in vzorcih, mobilnosti, življenju in delu v mestnem okolju ter turizmu in prostocasnih dejavnostih. Da pripadniki mlade generacije oblikovanja svojega alpskega mesta prihodnosti ne želijo prepustiti le politiki, niso ponazorili le njihovi govori. Mladi, stari od šestnajst do devetnajst let, so okoli 30 prispevkov objavili tudi v različnih casopisih in revijah. Dosegli pa so tudi, da so prejeli vabilo v Berlin, kjer jih bo sprejel nemški minister za okolje Peter Altmaier. "Na mladinski parlament ne smemo več gledati kot na vsakoletno zasedanje mladih, temveč kot na organizacijo, ki je stalno aktivna," je željo mnogih dijakov in dijakinj povzel Florian Gstöhl iz Lihtenštajna. Zato je na letošnjem zasedanju Mladinskega parlamenta tudi prišlo do ustanovitve Platforme za prihodnost, skupine mladih, ki si prizadevajo postati stičišče za politiko.

Od teorije k praksi

"Mladinski parlament ne sme le posnemati alpske politike, temveč mora vnesti nov zagon v sodelovanje mladih v procesih odločanja in mestno politiko ter omogočiti izvajanje skupnih projektov," je prepričan Hubert Buhl, župan mesta Sonthofen in predsednik društva Alpsko mesto leta. Za predstavnike alpskih mest leta, allgäuske politike in mlade udeležence je bilo zasedanje vnovicna priložnost za izmenjavo izkušenj. Dijaki in dijakinje so ugotovili: mladi morajo v politiki sodelovati kot mladi in ne kot odrasli, saj bodo lahko le tako prispevali inovativne nove ideje. Priložnost za to se je ponudila že na skupščini članov društva Alpsko mesto leta 6. aprila 2013 v Leccu, 5. maja 2013 bo v Schaanu javnosti svoje zamisli predstavila lihtenštajnska delegacija, Herisau in Trento pa sta povabila vsak svojo nacionalno delegacijo, da - prav tako maja - v občinskem svetu predstavita svoje zahteve.

Zasedanje Mladinskega parlamenta YPAC 2013 je potekalo v organizaciji Gimnazije Sonthofen, Mestne občine Sonthofen in društva Alpsko mesto leta, strokovno podporo pa je zagotovila CIPRA. Izvedbo zasedanja Mladinskega parlamenta je omogočila finančna podpora programa EU Mladi v akciji ter nemškega, bavarskega in avstrijskega ministrstva za okolje.

Resolucije Mladinskega parlamenta in več informacij na: www.ypac.eu (en), www.cipra.org/sl/alpmedia/novosti-sl/4817, www.alpenstaedte.org/sl/aktualno/novosti/4797

Nova direktorica CIPRE International je aprila 2013 postala Claire Simon.

Vodenje CIPRE prevzela Claire Simon

CIPRA International ima novo direktorico - na celu organizacije bo prvic v njeni šestdesetletni zgodovini ženska. To pa ni edina novica. Z aprilom 2013 je vodenje CIPRE International prevzela petintridesetletna francosko-nemška državljanka Claire Simon, ki je nasledila 59-letnega Bruna Stephana Walderja. Ta je Mednarodno komisijo za varstvo Alp (CIPRA) zapustil sporazumno zaradi različnih pogledov na operativno področje. Claire Simon je bila dolga leta namestnica direktorja CIPRE International, pred tem pa je v letih 2004-2006 vodila CIPRO Francija.

Kot dolgoletna spremljevalka CIPRE pozna Alpe kakor tudi organizacijo in njene vrednote do potankosti. V vlogi namestnice direktorja je oblikovala proces prestrukturiranja znotraj CIPRE International, pri čemer naj bi vodje posameznih projektov dobili večjo odgovornost in več možnosti za njihovo upravljanje. Oblikovala se je mocna ekipa. Strokovnjakinja za prostorsko planiranje je tudi odločilno pripomogla k temu, da CIPRA mladim ljudem v Alpah omogoča javno izraziti njihova stališča v procesih soodlocanja. Poleg osrednjih tem, kot so biotska raznovrstnost in pokrajina, podnebne spremembe, energija, promet in alpska politika, so pozornosti organizacije tako deležni tudi mladi.

Mama dveh otrok pa ni le strateginja, temveč tudi tista, ki nudi podporo drugim, saj skoraj deset let opravlja vlogo koordinatorke Omrežja občin "Povezanost v Alpah". "Pri opravljanju nalog, za katere je zadolžena CIPRA, cenim predvsem ljudi z njihovimi zgodbami, z vsemi protislovji in njihovim osebnim razvojem," pravi Claire Simon.

Nova direktorica si bo prizadevala za transparenten in pošten dialog. "Tudi če se bodo mnenja razhajala - kjer so vrata priprta, tam je mogoče skupaj poiskati rešitve za skupno življenje ljudi in narave v Alpah, življenje, ki bo zanimivo in perspektivno tudi za prihodnje generacije."

Da bodo take rešitve uspešne tudi v praksi, pa bo moralo biti v CIPRI na voljo dovolj priložnosti za nekonvencionalno razmišljanje, ustvarjalnost in inovativne formate.

Vec informacij na: www.cipra.org/sl/CIPRA/cipra-international

Novice iz Alp

Megaprojekt za energijski preobrat na Bavarskem

Gradnja crpalne hidroelektrarne, ki naj bi jo zgradili na pogorju Jochberga, je doslej največji tovrstni projekt na Bavarskem. In projekt ima prav vse možnosti, da se bo zaradi njega kmalu razvnel nacelni spor o tovrstnih objektih.

Če bo prišlo do gradnje crpalne hidroelektrarne na pogorju zgornjebavarskega Jochberga, bo to eden največjih projektov uresnitve energijskega preobrata na Bavarskem. Projekt namrec predvideva gradnjo akumulacijskega jezera s pregrado višine 35 metrov na približno 1.300 m. n. v., pri čemer bi imel akumulacijski bazen prostornino treh milijonov kubčnih metrov vode, raztezal pa bi se na površini 22 hektarjev. Stroški projekta so ocenjeni na 600 mio. evrov. Hidroelektrarna bi lahko proizvedla 700 megavatov električne energije. Investitor je podjetje Energieallianz Bayern, ki združuje 33 občinskih komunalnih podjetij z Bavarške.

Zaradi "velike ogroženosti, ki so ji zaradi projekta izpostavljene zadnje sonaravne pokrajine na Bavarskem", so okoljske organizacije že izrazile kritiko in poudarile, da bi bil nacrtovani akumulacijski bazen izredno velik poseg v pokrajino. Prav tako bo treba preveriti, ali bi bil ta titanski objekt sploh smiseln in potreben za energijski preobrat - za akumulacijo električne energije je neprimeren, saj lahko crpalne hidroelektrarne elektriko dobavljajo le v kratkih časovnih intervalih. "Za izravnavo nihanj v elektroenergetskem omrežju hidroelektrarna na Jochbergu ni potrebna," meni Stefan Witty iz CIPRE Nemčija. Zadostujejo namrec že obstoječi objekti.

Dokler pa odgovorov na to vprašanje ne bo, Zveza za varstvo narave zahteva uvedbo petletnega moratorija. V tem času naj bi ministrstvo za okolje pripravilo analizo morebitnih lokacij in omogocilo javno razpravo o tem, ali Bavarska dejansko potrebuje nove crpalne hidroelektrarne. Izdelavo takega popisa lokacij je leta 2010 bavarski deželni parlament zavrnil.

Viri in vec informacij na: www.sueddeutsche.de/muenchen/wolfratshausen (de), www.energieallianz-bayern.de/cms/Projekte (de), www.cipra.org/de/CIPRA/cipra-deutschland (de)

Preusmeritev prometa: samo predori ne zadoščajo

Kakšen bo vpliv baznega predora Gotthard na cezalpski promet? Odgovor najdemo v novi študiji švicarskega zveznega urada za promet.

Od leta 2018 dalje število tovornih vozil, ki vozijo po švicarskih cestah, ne bi smelo preseči 650.000. Tak je zakonsko predpisani cilj preusmeritve tovornega prometa na železnico. Pogoji za uresničevanje take politike je nova železniška alpska transverzala (NEAT), katere ključni del je bazni predor Gotthard. V začetku aprila 2013 je švicarski Zvezni urad za promet (BAV) objavil študijo o vplivih dokončanja alpske transverzale NEAT na izvedbo preusmeritve tovornega

prometa na železnico kot cilja trajnostne prometne politike.

Analiza, ki obsega 100 strani, med drugim navaja, da bosta bazna predora Gotthard in Ceneri čas vožnje skozi Švico skrajšala za eno uro, medtem ko bodo železniška podjetja pri zaposlenih privarčevala 35 odstotkov, pri stroških energije pa 10 odstotkov. Istocasno se bodo zmogljivosti proge povečale za 40 odstotkov. Študija na podlagi izračunov ugotavlja, da učinki infrastrukturnih ukrepov ne zadoščajo za uresničenje cilja preusmeritve v praksi. Ali povedano drugače: kljub transverzali NEAT in izgradnji gotthardske osi, namenjene cestnemu prevozu tovora s sedlastimi vlačilci, visokimi do 4 metrov, se število težkih tovornjakov v alpskem cestnem tranzitu še vedno povečuje. To pomeni, da "bo učinek gradnje infrastrukturnih objektov v Alpah le eden od mnogih, pa naj bodo ukrepi še tako obsežni". Brez ustreznih okvirnih pogojev do preusmeritve torej ne bo prišlo.

Viri in vec informacij na: www.bav.admin.ch/dokumentation/publikationen (de)

Populacija medveda v Alpah se povečuje

Zadnje poročilo o medvedu na območju pokrajine Trento je pokazalo, da se število medvedov v regiji povečuje. Kako uspešno pa se to območje spopada z naraščajočo populacijo medvedov?

V Trentinu naj bi po podatkih iz poročila za leto 2012 živelo med 43 in 48 medvedov, vendar bi morala medvedja populacija za dolgoročno preživetje šteti vsaj 50 osebkov. Poleg tega poročilo opisuje tudi prizadevanja pokrajine za vrnitev medveda z obvladovanjem izrednih razmer, preprečevanjem škode in izplačevanjem nadomestil za povzročeno škodo. Poročilo navaja, da se medvedi pojavljajo tudi v sosednjih regijah Južni Tirolski, Venetu in Lombardiji. Vendar pa medved ni dobrodošel v vseh alpskih regijah. Tako so pred kratkim v Graubündnu v Švici ustrelili medveda, imenovanega M13, ki je bil uvrščen v rizicno skupino problematičnih osebkov. Odstrel so med drugim utemeljili z dejstvom, da je Švica za sobivanje s to živalsko vrsto pregosto poseljena. Temu oporeka skupina Wolf Schweiz in zatrjuje, da je v primerjavi s Trentinom, kjer živi 86 prebivalcev na kvadratni kilometer, Švica s 27 prebivalci na kvadratni kilometer idealno zatocišče za velike plenilce.

Dobro pa se kosmatinec pocuti tudi na drugih območjih, denimo v dolini Val d'Ossola, najbolj zahodnem predelu italijanskih Alp, kjer so že lansko leto odkrili znamenja, ki kažejo na prisotnost medveda. V Italiji obstajajo dokazi o prisotnosti medveda še v Valsassini v Lombardiji in Val Pentini v Furlaniji.

Viri in vec informacij na: www.orso.provincia.tn.it/ (it)

www.montagna.tv/cms/?p=46630 (it), www.montagna.tv/cms/?p=46539 (it), www.gruppe-wolf.ch/index.php?page=2&item=132 (de/fr)

Lecco otvoril leto alpskega mesta

Alpsko mesto leta 2013 je postal Lecco, glavno mesto istoimenske pokrajine. Aprilska otvoritvena slovesnost je bila tudi priložnost za predstavitev pobud, ki jih mesto namerava uresniti v letu, v katerem bo nosilec tega zvenečega naziva.

V mesto Lecco se vsak dan pripeljejo številni dnevni migranti iz istoimenske pokrajine v Lombardiji. Vprašanje okolju prijazne mobilnosti in vprašanje izboljšanja kakovosti zraka sta zato še posebno pomembni. Nedavno imenovano alpsko mesto leta 2013 namerava širiti uspešne pobude in ena od njih je projekt Piedibus, v okviru katerega hodi peš v šolo okoli 650 otrok. Pomemben učinek projekta je prihranek osmih ton izpustov CO₂ na letni ravni. Storitve v okviru projekta bodo po novem razširjene tudi na popoldanski čas. Poleg tega nacrta mesto širitev mreže kolesarskih poti in sistema delitve koles (bike sharing).

V Leccu bodo spodbujali tudi energijsko učinkovito gradnjo, prav tako bodo zaceli uporabljati energijsko učinkovitejše LED-svetlobne vire v javni razsvetljavi. Leto, v katerem je Lecco nosilec naziva, bo potekalo tudi v znamenju vode, saj namerava mesto posodobiti in razširiti cistilno napravo, izvesti ozaveševalne akcije o skrbnejšem ravnanju prebivalcev z vodo kot omejenim naravnim virom in renaturirati tri manjše vodotoke, ki se sredi mesta iztekajo v jezero. Vodi in podnebnim spremembam bo posvecena mednarodna konferenca, ki bo predvidoma konec oktobra.

Viri in vec informacij na: www.villedesalpes.org/sl/za-medije

Gorska območja v Evropi 2020

Kakšno vlogo imajo lahko gorska območja v strategiji Evropske unije Evropa 2020? Euromontana, vecsektorsko združenje za sodelovanje in razvoj gorskih območij v Evropi, je kot odgovor na postavljeno vprašanje pripravila poseben dokument in ga namenila javni razpravi.

Preudarna, trajnostna in vključevalna rast je cilj, ki je zapisan v aktualnem gospodarskem programu Evropske unije Evropa 2020. K uspešnemu izvajanju tega dokumenta pa lahko bistveno prispevajo tudi gorska območja, na katera odpade okoli 29 odstotkov površine in 17 odstotkov prebivalstva EU. V Euromontani, mreži za gorska območja, so zbrali predloge, kako bi bilo to mogoče dosegati, jih analizirali tako, da so jih razdelili na enajst prednostnih področij EU (spodbujanje vseživljenjskega učenja, lažji dostop do informacijsko-komunikacijskih tehnologij, varstvo podnebja, obnovljivi viri energije ...), nato pa za vsako prednostno področje povzeli cilje, ki so jih postavili v Bruslju, in ob tem navedli možnosti za gorska območja in primere s teh območij. Tako je v poglavju o prilagajanju posledicam podnebnih sprememb in obvladovanju tveganj zapisano, da so prav gorska območja tista, kjer lahko konkretni ukrepi, kot je

spodbujanje tradicionalnih oblik pašništva, prispevajo k izboljšanju razmer v celotni Evropi. Združenje za sodelovanje in razvoj gorskih območij v Evropi bo dokument v razpravo predložilo junija, na koncu tega procesa pa bo oblikovalo razvojne strategije za lokalne pobude.

Viri in več informacij na: www.euromontana.org/en/themes-de-travail (en/fr)

Prireditve

Konferenca/kongres: **ALPSTAR Mid-Term Conference: Live smarter, live better, live regional!**. 24.4.2013 – 27.4.2013. Grassau/Archental. Jezik: en. [Vec o tem »](#)

Festival/koncert, Filmska, televizijska ali radijska oddaja/literarni ve: **61° TrentoFilmfestival 2013**. 25.4.2013 – 8.5.2013. Trento and Bolzano. Jezik: en, it. Organizira: TrentoFilmFestival, Trento/IT. [Vec o tem »](#)

Predavanje: **Predavanje dr. Mihe Krofelja Naši volkovi**. 30.5.2013. Bled. Organizira: Društvo za varstvo okolja Bled, Bled/SI. [Vec o tem »](#)

SB13 Graz. 25.9.2013 – 28.9.2013. Graz. Organizira: Graz University of Technology & AEE INTEC, SB2013 Secretariat, Graz/AT. [Vec o tem »](#)

Konferenca/kongres, Festival/koncert, Ekskurzija: **Kiku. International Mountain Summit - IMS**. 17.10.2013 – 22.10.2013. Brixen/Bressanone. Organizira: International Mountain Summit IMS, Eventus (OK), Brixen/Bressanone/IT. [Vec o tem »](#)

Saj ni res, pa je!

... Za izrazito blagodejno podnebje na Južnem Tirolskem je dobro vedela že cesarica Sissi, zato ni brez razloga kar štirikrat letovala v Meranu. Danes pa je deželni glavar Luis Durnwalder tisti, ki stavi na podnebje in turizem. Njegova dežela naj bi postala prava "podnebna dežela", kar naj bi na Južno Tirolsko privabilo še "pol milijona gostov". Turisticna zanimivost bo "podnebna tura", na kateri si bo mogoče ogledati objekt za predelavo odpadkov pri Bolzanu ali pa tako imenovana zgledna podjetja, ki med drugim izdelujejo zasneževalne naprave in to na ključ. Atraksije, s katero bi ponazorili, kako se bo podnebno zavedna dežela izognila škodljivim toplogrednim plinom, ki jih vsako leto proizvedejo šest milijonov gostov in njim namenjeni uvoženi potrošniški izdelki, ki podnebnju niso prevec prijazni, še niso izbrali. No ja, pa saj kaj več kot nekaj samoumevnosti, kot je npr. podoknica, ki jo je vsak drugi teden zaigrala zdraviliška godba, na podnebno ugodnem južnem balkonu monarhije tudi v Sissinih casih ni bilo ...
Vir: www.provinz.bz.it/lpa/service/285 (de), www.klimaland.bim.name/home/ (de)